

Војислав МАКСИМОВИЋ (Сарајево)

ПРЕД КЊИГОМ „ЗАТОЧЕНИК ЈУГА“ ДУШАНА КОСТИЋА

Када се читалац, а посебно критичар загледа у избор било којих литерарних радова, увијек му се — у низу запиткивања и двоумљења — јавља и невјерица: да ли је тај избор тако добро сачињен да доноси и праву, ако не може и исцрпну слику ствараоца на којег се односи? У таквом случају је неминовно и посматрање саме позиције приређивача или — боље речено — састављача сваког избора. А ту позицију може да одређује небројен низ чинилаца, од којих треба издвојити бар најбитније: способност самосталног приступа у избору, намјена и сврха избора, форма коју избор треба да има, затим простор који може да буде унапријед одређен и ограничен.

Према низу елемената којима располаже и о којима мора да води рачуна, приређивач ипак заузима властити став, који се испољава не само у самосталном него и у личном, односно субјективном критеријуму. За добре изборе, који би могли да добију и антологијску ознаку, потребно је, значи, остварити низ предуслова и истовремено имати у виду и више непредвидљивих и невидљивих потешкоћа и стутазања. Ако се избор чини из дјела онога писца који је још физички присутан, који и даље ствара и који, на тај начин, може да лично утиче на пробирање својих текстова, онда се, у таквом случају, могу поставити и многа додатна питања. Свакако, избор тада не смије да претендује на цјеловитост и коначност, јер га лако могу да обезвриједе или негирају они радови које ће још увијек активни стваралац тек да напише.

Сматрајући важним све ове, а и друге елементе који се тичу избора књижевних састава, мислим да је потребно казати и још нешто, прије него што приступим и конкретном разматрању књиге Душана Костића *Заточеник југа* (Међурејубличка заједница, Пљевља, 1986), коју је приредио др Радомир Ивановић.

Састављач избора саопштава своје критеријуме у предговору, или у поговору, а најчешће и у посебним напоменама. Он је ту у прилици не само да наведе одакле је узимао одређене текстове, него и да се брани или оправдава од могућих приговора и замјерки. Ипак, ствар је његових критичара или читалаца да ли ће та његова оправдања и увјеравања прихватити или одбацити. Наравно, знатно веће дилеме и неслагања представљају они избори који се врше из обимних литерарних опуса, какав је овај који је створио Душан Костић, јер су ту могуће и чешће грешке и омашке.

Све ове опште напомене око књижевних избора (прозних или поетских) односе се, природно, на било који случај. Овдје их истичем не само узгредно него и са сврхом, као увод у анализирање књиге *Заточеник југа*. Пуне разлоге за претходне назнаке налазим најприје у чињеници да је и ова књига *још један избор*, који је имао не само литерарну оправданост него и непосредан повод — животни и стваралачки јубилеј Душана Костића. Одмах треба рећи да је у питању избор поетских текстова, као најсуштинскијег дијела у разноврсном опусу овог писца и нашег савременика. Остало Костићево књижевно стварање, а нарочито обимна проза (романи и путописи) није могло ни бити обухваћено, тако да о њему неће бити ни ширег говора и расуђивања у овом огледу.

Књизи *Заточеник југа* претходило је објављивање чак осамнаест Костићевих збирки пјесама (од 1947. до 1985), као и девет избора његове поезије, у времену од 1958. (*Повратак у Зеленогору*) до 1983. (*Пјесме*). Поред тога што је сам извршио три избора из властите поезије, Душан Костић је имао и још неке значајне пробираче и приређиваче (Ристо Тошовић, Драган Јеремић и Мирослав Ђуровић, на примјер), који су истовремено били и његови важни критичари. Бројка до сада објављених Костићевих књига непосредно говори да је у питању веома плодносан пјесник, који је — у многим мијенама кроз које су пролазиле поезије југословенских народа у подутом времену — успијевао да очува властити глас и да своје пјевање стално ојачава, новим и савременијим тоновима, али без жртвовања већ утврђеног, личног и суштинског поетског идентитета.

Пред пјесником оваквог профила није нимало лако пронаћи оне именитеље који га једноставно обиљежавају, а који су есенција онога што је донио и што још увијек доноси његов непрестани и креативни умјетнички нагон. Па ипак, више темељних елемената усмјерава ме да кажем: прва и веома снажна помисао на цјелокупно стваралштво Душана Костића заснива се на чињеници да морамо бити понесени његовим обимом и облицима, затим разноврсношћу подстицаја који су га усмјерили и високим дometом који се вишеструко испољио. Та се помисао продужава и у увјерење да Душан Костић стамено траје, стално дајући но-

ва поетска остварења, достојна не само наше пажње и разматрања, већ и правог поштовања. То његово поетско дјело се — у више прикладних форми — слојевито испољило и показало као благородни израз једне надасве лирске, префињене душе, али и као доказ вјечног умног и емотивног склада који носе пјесници велике снаге и правог надахнућа, који су сву своју имагинацију и маштовитост усмјерили према лирској вокацији живљења и свијета.

Без двоумљења се може тврдити: у свему што је написао, а већ је речено да је његов опус и разноврстан и обиман, Душан Костић је био пјесник особеног сензибилитета и смисла да властита животна стања и колективна доживљавања преточи у лирску визију и поетску отјелотвореност. Видјећи крхког човјека као дио големог универзума, Костић је успијевао да у свим збивањима осјети њихову суштину, смисао и поруку, и да пронађе погодне форме у којима ће оне добити и права литерарна опредмећења. Чини ми се да је овог пјесника, у свеукупном његовом поетском и уопште књижевном раду, водило увјерење да је човек, као биће, неодвојиви, боље речено нераскидиви дио свеопште и велике природе и да он, својим живљењем на земаљским просторима, мора да познаје њене тајне, њену суштину, суровости и љепоте. Таквим својим пријемчивим односом према природном свијету који нас окружује, Душан Костић је, као пјесник, дошао до задивљујућих спознаја, којима је потом дао и одговарајући пјеснички облик и садржину, дао им је личну продуктовљеност, која у вршним примјерцима достиже и праву поетску екстазу.

Сав у окриљима свјетлосних зрачења и пропламсаја, али и у чељустима сурових природних закона, Душан Костић и не може да избива изван тога натуралног поднебља. И као што свијет око нас представља веома сложен збир физичких честица, али и етеричних и невидљивих елемената, тако и Костићева поезија испољава сву сложеност инспиративних врела. Они потичу из бескрајних предјела, преко којих вјечно стреми човјекова мисао и пјесничка знатижеља, која и не може да има ни просторне ни временске границе. Те предјеле не чине само море ни топла јужна поднебља, на којима Душан Костић врло често налази и физичка и духовна уточишта и упоришта, већ и други и друкчији земљини простори, пребогати чудовшним растињем и неисцрпном енергијом прадавних елемената (сунце, камен, вода) који дају пјеснику и неопходна зрачења и подстицаје. Ти су предјели истовремено препуни и виталних предања, симбола и мита, као веома честих доказа креативног присуства народног духа, искуства и сањања, који излазе из природних сазнања, а истовремено су недјељиви од природе као цјелине.

Иако је већ наглашено да је у питању само избор, ипак се не може говорити о једној оваквој поетској књизи, а да при то-

ме не имамо у виду цјелокупну генезу овог пјесника. То је, наравно, знао и њен приређивач Радомир Ивановић, дајући јој и веома асоцијативан наслов — *Заточеник југа*. Потешкоће у говорењу о овој књизи долазе и од чињенице да је настала вјештим пробиром из Костићевог замашног поетског опуса, чега се, као што је већ речено, прихватио Радомир Ивановић, поуздан познавалац стварања овог пјесника. Као јубиларно издање поводом седамдесет година живота и педесет и пет година књижевног рада Душана Костића, књига *Заточеник југа* има и посебну намјену и задатак — да у што бољем и правичнијем виду представи и на још један начин истакне највредније и најособеније ознаке новијег Костићевог пјесништва.

Ивановићев приступ Костићевој поезији обиљежава најприје систематичност, која се изражава у доброј прегледности, а и у зналачки успостављеној структури књиге *Заточеник југа*. Њу чини пет кругова пјесама са карактеристичним насловима: *Раскршће мора*, *Сан архипелага*, *Ходочашће биља*, *Недописан бол* и *Заточеник југа*. Такав састав ове књиге подвучен је и издвојеним предговорима — коментарима др Радомира Ивановића. Они су писани са довољно критичке акрибије, али и са нужним разумијевањем, наклоношћу, па и са љубављу за поезију Душана Костића. Литерарна наклоност, у сваком, па и у овом случају, може да има и врло негативну одредницу, која потиरे неопходну састављачеву критичност, када се губи способност да се уздржи од глорификовања и снижавања неопходних критеријума. Изгледа ми да је Ивановић ипак нашао довољан склад између нескривене љубави према Костићевој поезији и свога стабилног критичарског резонувања, нашао је начин који одбацује болећивост, али исто тако одстрањује и претјерано негирање.

Ако дођемо до основних библиографских података, онда лако закључујемо да срж књиге *Заточеник југа* чине Костићеве пјесме из потоњег времена, настале углавном у посљедњој деценији, а већ објављене у његовим збиркама *Лирика југа* (1977), *Архипелаг* (1978), *Постојбина маслине* (1979), *Морија* (1980), *Зрело море* (1981) и *Призив прашуме* (1984). Идентичан састав имала је и Костићева књига *Заточеник на југот* (Скопје, 1986), коју је такође приредио Радомир Ивановић, а на македонски превео Тодор Чаловски. Идентичан је, према томе, био и Ивановићев предговор, са низом већ поменутих дијелова, који су ближа маркација издвојених циклуса ове Костићеве књиге.

Прихватајући са разумијевањем и респектом, али и са критичарским односом, Ивановићев избор за књигу *Заточеник југа*, желио бих да, што је могуће концизније, покажем властити доживљај Костићевог пјевања. При свему овоме имам на уму његову укупност, а подразумејем и његово значење и присутност у савременој југословенској поезији као цјелини, па (разумљиво) и у границама данашњег црногорског пјесништва. Свестрана а-

нализа Костићевог пјевања укључивала би и успостављање бар основних паралела са поезијом његових савременика или пак оних пјесника које је примао са посебним поштовањем и односом. То би тражило и сасвим другу врсту текста од овога који може да има овај мој оглед.

Без обзира из кога положаја приступали и започињали анализирање, једно је несумњиво — од многих видљивих ознака Костићеве поезије, најприје се издваја њена наглашена мисаоност. О томе посебно, а на врло згуснут начин свједочи и ова књига. Чини ми се да нећу погријешити, ако кажем да Душан Костић стално стреми да своју мисао подреди пјесничком схватању, да је стави у функцију поезије и поетског и да је на тај начин оплемени и обогати, учини мекшом и прикладнијом. Загледаност пред свијетом збиље, пред тврдим и неумитним стањем и општим збивањима изазива разне помисли и осјећања, које прати не сама нада него и стрепња. У таквим околностима, али довољно суздржан да га не обузме патетика, Костић се повремено препушта благој сјети, меланхолији и сумњи, а потом и снатрењу и сањању, јер је све то важан и неопходан градивни састојак у свеколиком, па и у његовом пјесничштву.

Само чврсто вјеровање о укупној личној и уопште људској стијешњености може да из дна душе истисне ове ријечи бола и вјере: „Треба пред овим морем отворити сву душу своју, јер од њега ће нам бити само добро“. Тако је Душан Костић забиљежио у путопису *Низ Боку загледан*, казујући на једноставан, али суштински начин непосредан смисао значајног вида свога животног увијерења, свога става према природном свијету, а тиме и поруку своје „филозофије природе“. Тај његов филозофски закључак на више мјеста је испољен и у безброј варијација казан и у његовом *Заточенику југа*, а посебно у првом циклусу под називом *Раскриће мора*. Костићев уздах, исказан у многим стиховима, никада ипак не прелази у вапај и очај, што је прави знак његове менталне чврстине а и самосвијести да поезија није само тужбалица, већ одушак и прави исцјелитељни мелем за тана на чула и лако рањиву душу.

Понашајући се тако као тренутно заморени човјек, и Костић у морским предјелима проналази тишаке за бар краћи предак и за нову насладу властитих мисли и чула. Али, што је више загледан у море, он има и више недоумица и питања: да ли је заиста могуће да се одгонетну све његове тајне, да ли се можемо довољно приближити оном искону и праживоту, када се у мору дешавала чудна симбиоза свега живог? Такву запитаност налазимо у стиховима пјесме *Има ли негдје мора*: „Гдје су та мора о којима сањају птице / о којима сам и ја слушао рубећи мутне воде“. Та своја двоумљења пред морем, као пред прадавним и вјечним елементом природе, Костић је знатно продубио и још више интензивирао у пјесми *Дневи између нас*. А пуна преданост

мору и пантеистичко сједињавање, до потпуног тјелесног и духовног понирања у дубину тога феноменалног елемента, најефектније су испољени у изванредној пјесми *Утјеха модре тишине*, из које издавајам само завршне стихове:

*Модро је све ноћас, модро,
и бове, и лађе, и снови.
Уморан, до бедема сам допро,
до затона горких ових.
Хтио бих мира да нађем
док уснуло милујем лађе,
док утјеха ми пољуби чело
и смири ме — невеселог.*

Костићеве морски предјели веома су препознатљиви већ из оних назнака које даје сама његова поезија, а она не само да децидно одређује наше јадранске топониме, него и нека њихова карактеристична физичка и симболичка обиљежја. Особена душа наших приморских градова изазивала је и различите импресије, као што су били различити и трапови које је сâм пјесник у њима остављао, па и његова понашања. Тако, у будванским ноћима, какве је упамтила његова пјесма *Зароби ме море*, Костић се препушта правим виловитим и сатирским играма духа и тијела и дионизијским наслађивањима. Пуноћа природе и њени дарови (вода, планине, камење, мјесечина, звијезде, таласи) а све то проткано људским приликама у покрету и дјелању, дају пјеснику и пун животни набој и поетски интензитет. Из стихова ове Костићеве пјесме бије физичка снага, искри животна вјера, исцјавља се оптимизам, утемељен на јединству бића и природе, на задовољству „природног“ човјека. Такве се радости веома ријетко и тешко понављају, па се не треба чудити што Душан Костић, у другим пјесмама, саопштава и сасвим противна осјећања. Друкчије је бар у нечему и поднебље, у коме је тренутно смјестио своје пребивање.

Ма колико сваки амбијент изазива и различита психичка стања, на укупна пјесничка осјећања упливишу и многа ненадна и очекивана дешавања. Замор који долази неумитним временом, човјекова природна времешност непосредно се исказује и у неким Костићевим пјесмама, гдје су ведрину и витализам замијениле зебња, сумња и меланхолија (пјесме *Зрело море*, *Пред нама море*). И у свој преданости топлини и југу, и Душану Костићу се догађају „бјекства“ на друге просторе, када се тражи „пут у пиритна брда“, у брђанско дјетињство, када се свјесно напуштају јужни предјели, да се за тренутак или дуже не чује хучање, нити се осјећа исконска морска силина. Све те преданости мору, а и дилеме које у њима навире, Костић је згуснуо у пјесми, чији је наслов врло карактеристичан — *Философија мо-*

ра, а која и чини завршницу првог циклуса књиге *Заточеник југа*. Порука коју море, пјесниковим посредством, упућује људима исказује се овим мислима:

*Нека. Предобро знам: вратићете се ви мени, једном,
кад било да било, у облику билокојем.
Ја се не журим. Ја вас стрпљиво слушам.
Грме еони мноме,
ја сам сигурно. Ја вас чекам. Ја вас слушам.
Истрајна је моја душа.*

У грађењу ових Костићевих пјесама посебно учествују неки приморски појмови и називи, који попримају симболична обиљежја. Тако, полазећи од метафоричности појма архипелаг, каквог га је Душан Костић већ усталио у својој поезији, приређивач књиге *Заточеник југа* утемељио је и цијели други циклус, дајући му — као што је и иначе чинио у именовану свих осталих — „костићевски“ наслов *Сан архипелага*. Издвојеност ових пјесама у посебну групу условљена је њиховом „филозофичношћу“, а и пјесниковом жељом да своје доживљаје са похода острвљу пренесе из путописне у поетску форму. Није то пјесниково путовање у егзотику, него у „недођију“, у сање и сједињавање, у хватање птичијег лета и прхута, у опредмеђивање паперјастих и недостижних облака. Те су пјесме истовремено и одгонетање смисла који скрива самоћа, какву визуелно дочаравају усамљена и морем заробљена острва (пјесме *Сам себи острво загонетно*, *Острво*, *Свјетлоники*). Тако је конкретна перцепција прерасла у нови и сасвим друкчији поетски садржај.

Пјесникова осјетљива чула налазила су не само импулсе у медитеранском поднебљу него и још уже — у његовој флори, која је стално изазивала колористичким и сликовним импулсима. Почетак трећег циклуса (*Ходочашће биља*) означила је пјесма *Опаке очи*, пренесена из Костићеве збирке *Постојбина маслине*. И иначе, већина најпробранијих пјесама у овом циклусу потичу управо из те збирке. Маслина је постала веома опсесиван Костићев симбол трајања, отпора и стамености; она је за њега очовјечено биће, изван или против људског профаног и крхког вијека. У пјесми *Маслина пред беспућем* пјесник се непосредно обраћа том необичном и жилавом древету, упућујући му и ове ричи:

*Гледам: посрћу куће,
крнуле улице низ беспуће,
подмеђу леђа степеништа —
само ти стојиш
засута сребром времена.*

Ни Костић није пропустио изванредну прилику да што више искористи моћ пјесме у грађењу симболике. А када то чини, он избјегава наметљивост и профаност, тако да се и уздизање неких предмета и бића до симболичних висина прихвата као његов нормални поетски поступак, чак и онда када му симболи и нису нови и непознати. У двије пјесме (*Маслина и луна* и *Луна шапуће посматрајући маслину*) Костић је сучелио два симбола, који потичу из различитих елемената, чије се физичке особине веома разликују, а овдје су опредмећени неким суштинским карактеристикама, које су — прије свега — примјенљиве на људска бића. Непосредно обраћање маслине далеком мјесецу (луни) и лунино апострофирање маслине израста у веома складан дијалог. Први (маслинин) глас упућује ове снажне, готово пророчке ријечи: „Мрак ми силази у очи. Мрака је пуно. / Још мало, још мало, луно.“ Луниин децидни одговор је и истинска похвала маслини: „изазиваш, изазиваш / све око себе, треперава радозналко, / док те са облака посматрам.“

Пјевање о маслини нашло се у доста Костићевих стихова. Нешто друкчије признање овој биљци пјесник је саопштио у пјесми *Похвала маслини*, која химничним тоном казује снажни пјесников љубавни занос, који нам — промуклим али чврстим гласом — помало личи на одјекивање библијске *Пјесме над пјесмама*. Та Костићева пјесма почиње овако:

*Одлазим. Остављам ти наранце у врту
да те под мраком заре умјесто очију мојих,
маслину — да те штити док ме ишчекивала
будеш на вратима.*

У низовима надахнућа која су се јавила у дугом пјесниковом варирању мотива из биљног свијета, Костић је увео и имелу, као још један особен елемент флоре. На тај начин (пјесма *Маслина у предвечерје имели*) још више је интензивирана симболика коју је изградио пјевајући о маслини, али је исто тако донио и праву игру асоцијација које вуку према немјерљивој опорости живота у природи и откривању снаге која је скривена под кором растиња.

У различитим критичким тумачењима Костићеве поезије саопштени су до сада и многи неуједначени судови, који нису отпорни и на очита и вишеструка застрањивања. Марљивија анализа тих критика о Костићу дала би врло занимљиве резултате, који би не само пуније показали овог пјесника него и профиле његових критичара. Ако, на примјер, са опирањем и прихватимо већ изречена тврђења о наглашеној „конкретности“ Костићеве поезије, нарочито у неким фазама његовог стварања, онда ту ознаку не би требало сматрати као слабу пјесникову страну. Конкретност у пјевању није једнака пригодности, па је тако

и тај појам вишезначан и слојевит. Четврти циклус пјесама у овој књизи, са, чини ми се, недовољно адекватним насловом (*Недописан бол*), једним дијелом је идентичан садржини Костићеве збирке *Морија*, инспирисане земљотресом који је задесио Црну Гору 1979. године. Слажући низове догађаја у поетски мозаик, Костић је испјевао апокалиптичну визију човјекове немоћи пред подмуклим и разорним силама које непрестано лучи земљина утроба. Иако се те силе оглашавају изненадно и неочекивано, оне нису ни нове, ни непознате, ни стране, већ су само видљив и чујан знак вјечне човјекове трагике и онога повремениог несклада у природи који изазива безумље и помор.

Човјек није толико моћан да се одупре немилосној природи. Без обзира што се све збива кратко, ако га упоредимо са дужином једног људског вијека и човјекове патње, посљедице потреса су стравичне и шокантне. У пјесми чији је наслов *Трен* одражава се управо такво стање и осјећање. Душан Костић је пјеснички ефектно забиљежио ту слеђеност и мук након земљотреса:

*Од краткотрајне грознице
следише се и људи и брда,
галебови заборавише да се врате,
јурболи да се смире,
људи да нађу себе.*

Ако даље слиједимо Костићеву мисао, онда ћемо закључити да у таквим приликама ништа не значи слабаши човјеков инат, осим што се и тиме одржава трачак разума. Право освјешћење се још јаче исказује у пјесми *Умало*, у којој се наслуђују и оне страхоте које се ипак нису десиле, од чега би најгоре било ово: „умало заборависмо да се живјети мора / и кад се планине ломе / и кад се претумбава све“.

Мислим да је добро што је — за крај овог избора — приређивач оставио низ пјесама инспирисаних не само морем, него и његовом околином, нашим јужним и западним странама и Костићевим завичајем. То су они путеви којима је Душан Костић веома често ходао загледајући у здања и водотоке, у растиње, у небеско плаветнило, у чисте и испране хриди и брегове (*Будва*, *Мљет*, *Битољ*, *Дубровник*, *Херцег-Нови* и други). Под насловом циклуса *Заточеник југа* (какав има и цијела ова књига) окупљено је више пјесама међусобно различитих, изузев што су везане за сасвим одређена мјеста у којима су се зачела. У овим пјесмама је саопштен посебан интимитет и блискост (*Будвом*), зачуђеност и жеља за потпуном идентификацијом (*Мљет*), дозивање давне и нестале прошлости (*Ноћ прва*), жеља да се продужи путовање у недоглед до несазнајних тајни (*Моћ загонетке*), као и

она исконска и ничим неокрњена и немјењива љубав којом се дозива и памти завичајна Црна Гора (у истоименој пјесми), јер:

*Она је са мном и кад мрсим власи
и кад од брига полако тавним, тавним.*

Заточеник југа настао је, свакако, као резултат дугог приређивачког промишљања над цјелином поезије Душана Костића и над њеним разноврсним особеностима. У оквиру ове књиге представљена је њена пробрана садржина. При свему томе, ипак, треба да имамо на уму да је ова књига само један мањи дио замашног Костићевог поетског дјела, да је сведена — условно речено — на пет тематско-мотивских кругова и да је првенствено ослоњена на временски најближи период у стварању овог пјесника. Оваква књига је добро усмјерење према најлирскијем Костићевом изразу, према његовој животној и филозофској ослоњености на медитеранско поднебље, са сунцем и морем као његовим драгуљима. За друге просторе, такође веома важне, као и за друга времена, у којима се већ давно рађала, па и стасала пјесничка мисао, и за многе Костићеве такође добре пјесме, које нису могле да стану у овако омеђене кругове *Заточеника југа*, и даље ћемо узимати раније објављене његове засебне збирке. Овај избор по сродности и по пријемчивости за поједине мотиве и инспирације несумњиво је остварио своју сврху — показао нам је и још један значајан пут којим се можемо приближити духу и бићу Костићеве поезије. А тих путева има више, што посредно свједочи не само о способности критичара-приређивача, него и о поетском обиљу које је нудило пјесништво Душана Костића.

Иако се у многим критичким текстовима, па и у онима које је написао Радомир Ивановић, с правом истиче Костићево пјевање о југу, јер је оно и непосредно видљиво, ипак треба рећи да постоје и још многи предјели, који су трајно подстицали његову уобразиљу. И они су се наметали Костићу правом инспиративном силином. Као и код многих литерата, и код Костића треба не само наслућивати него и истицати завичајна духовна, стваралачка, па и физичка упоришта. Таквих пјесама је веома мало у овом избору, јер их је уклонила мотивска (јужна) истосмјерност. Али, на њих треба да рачуна сваки онај који суди о овом пјеснику. Могуће их је веома много пронаћи у његовим бројним збиркама, па и у неким раније објављеним изборима из његовог пјесништва.

Vojislav Maksimović

FACING THE BOOK »CAPTIVE OF THE SOUTH« BY DUŠAN KOSTIĆ

Summary

In this essay the author interprets the book »Captive of the South« (published by Međurepublička zajednica, Pljevlja, 1986) which is one of the selection of the poetry of Dušan Kostić. The book was edited by Dr Radomir Ivanović who also wrote the foreword to it, and was made out of several of Kostić's books of poetry

The »Captive of the South« is composed of five cycles as parts of a broader but inspirationally related circle in which the poet had been, finding his creative stimuli for a long time. Although having in mind in the first place this selection in the core of which are the poems created in the enthrallment with the sea and southern regions, Vojislav Maksimović here also points to certain common and general hallmarks of the poetry of Dušan Kostić. The »Captive of the South« thus appears to be a selection of related poems which, as the essay's author puts it, offers only a small portion of the voluminous poetic opus of Dušan Kostić. Still, this book should be accepted as one of the ways to come to a better understanding of this distinctive poet.

